

Institucionální management ve vědě: Metodika 2017+ a vysoké školy

Vedavyzkum.cz, 17. 5. 2019

Ve středu 15. 5. 2019 proběhla v brněnském CEITEC MU konference Institucionální management ve vědě 2019. Letošní ročník měl podtitul „Co přináší Metodika M17+ do hodnocení kvality výzkumu instituce?“ a právě nová metodika a její výzvy pro vysoké školy se staly ústředním tématem celé konference.

Cílem konference bylo především sdílet zkušenosti, pocity a obavy z implementace Metodiky M17+ na úrovni jednotlivých institucí. Úvodního slova se ujal Jiří Nantl, ředitel CEITEC MU. První příspěvek přednesli Eliška Koňářková, Lukáš Walek, Monika Sieberová a Michal Petr, kteří pracují na projektu mapování možností sběru dat a informací pro potřeby vykazování v modulech 3-5 Metodiky 2017+. Ve svém příspěvku analyzovali množství dat, jež budou muset vysoké školy v rámci nového hodnocení odevzdávat a narazili hned na několik problematických aspektů.

Kromě potíží s nesladěnými kategoriemi dat, které musí vysoké školy odevzdávat pro potřeby různých poskytovatelů, se hojně diskutovalo také relativně napjatý časový rámec sběru dat v modulech 3-5. Podle řečníků chybí také důvodová zpráva, která by objasnila, proč jsou v nové metodice vyžadována data v dané podobě. Následná diskuze také otevřela téma, jež dále rezonovalo celou konferencí – zda je nutné spojovat hodnocení v těchto modulech s dělením financí pro instituce? A bude takto navržené hodnocení mít ve svém důsledku skutečně formativní ráz, jak je zamýšleno?

Autoři příspěvku Eliška Koňářková, Lukáš Walek, Monika Sieberová a Michal Petr

Metodika 2017+ a vysoké školy

Téma následné panelové diskuze navázalo na první příspěvek. Zaměřila se především na otázku návaznosti institucionálního hodnocení výzkumných organizací na národní hodnocení podle nové metodiky ale i na interní hodnocení vzdělávání a novou podobou akreditací. Panelisté, mezi které patřila Radka Wildová z Univerzity Karlovy, Stanislav Kozubek z Biofyzikálního ústavu, Petr Dvořák z Masarykovy univerzity a Robert Antonín z Ostravské univerzity, diskutovali otázku relevance výsledků těchto hodnocení a jak by na ně mělo reagovat vedení těchto výzkumných organizací.

Nová metodika by například podle Radky Wildové měla dávat školám možnost nastavit si vlastní systém hodnocení kvality. Díky tomu by si měly školy ujasnit vlastní představy o svém dalším vědeckém směřování. Nová metodika pomůže mimo jiné i společenským a humanitním vědám, dodala Wildová. Diskutovalo se i zohledňování různých specifik jednotlivých vysokých škol, a to nejen ve smyslu misí jednotlivých institucí ale také odlišnosti stejných oborů na různých institucích.

Přednáška Petra Dvořáka, který je zároveň prvním místopředsedou RVVI, ukázala poslední vývoj a směry, kterými by se měla Metodika 2017+ vydat v budoucnu. Kromě toho Dvořák představil také model vnitřního institucionálního hodnocení, který je připravován pro Masarykovu univerzitu.

Hojně se diskutovala právě i otázka, jaká by měla být reakce na výsledky nového hodnocení jak na institucionální úrovni, tak na úrovni národní. Petr Dvořák zmínil jako jeden z problémů velké množství průměrné a podprůměrné vědy, což vyplývá i z nového hodnocení. Za příklad uvedl biologické obory, ve kterých se Česká republika pohybuje hluboko pod světovým průměrem. To podle něj znamená, že investujeme obrovské prostředky do málo kvalitních výzkumných projektů.

Panelisté (zleva): Petr Dvořák, Stanislav Kozubek, Radka Wildová a Robert Antonín

Národní politiky a řízení výzkumných institucí

Odpolední panelová diskuze se zaměřila na moderní strategické nástroje, kterými lze aktivně podpořit rozvoj výzkumných institucí. Právě na konkrétní problémy a řešení při řízení výzkumných institucí se zaměřila Silvia Pastoreková ze Slovenské akademie věd, Hana Marešová z Univerzity Palackého v Olomouci a Robert Antonín z Ostravské univerzity. V panelu se diskutovalo o způsobech, jakým management výzkumných organizací může pracovat s prioritami národní politiky výzkumu a vývoje, ale také o tom, jaké jsou možnosti synergií mezi HR politikou instituce a státní politikou.

Do diskuze se zapojil i moderátor panelu, Jiří Nantl . Stát podle něj selhává v rozlišení toho, co je společensky nejvíce relevantní výzkum pro potřeby země. Strategických dokumentů je příliš mnoho, kříží se, a jsou příliš obecné. To podle něj ukazuje nejnovější příklad Národní strategie umělé inteligence , která nemá jasný účel. Bez politického zadání se pak ani poskytovatelé veřejných prostředků nemají o co opřít.

Celou konferenci uzavřel příspěvek Nikoly Kostlánové a Zlatuše Novotné, které představily iniciativu Alliance4Life a popsaly proces vytváření mezinárodního benchmarku jako analytického nástroje kvality výzkumu ve výzkumné instituci

Zdroj:

<https://vedavyzkum.cz/z-domova/z-domova/institucionalni-management-ve-vede-metodika-2017-a-vysoke-skoly>